

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม่า ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้ม่า จะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและ ขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจรเข้มะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ กำหนดให้แสดงข้อมูล ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ อย่างน้อยด้าน ๑ ด้านจาก ๓ ด้าน ดังต่อไปนี้

- ๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๒ ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น รายละเอียดประกอบด้วย

- ๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง
- ๒) ระดับของความเสี่ยง
- ๓) วิธีการ/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นความเสี่ยง ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

- ๑) การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณจำนวนครั้งของโอกาสเกิดการทุจริต (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๕ ครั้ง ต่อปี
๔	สูง	ไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อไป
๒	ต่ำ	ไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑ ครั้งต่อปี

- ๒) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	มากกว่า ๒.๕ แสนบาท – ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ – ๒.๕ แสนบาท
๒	ต่ำ	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และระบบออนไลน์
๔	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุ และหนังสือพิมพ์
๓	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
๒	ต่ำ	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
๑	ต่ำมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

๓.๒ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๕ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	ต่ำ
๑	ต่ำมาก

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ระดับผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง				
๕ = สูงมาก	๑X๕ = ๕	๒X๕ = ๑๐	๓X๕ = ๑๕	๔X๕ = ๒๐	๕X๕ = ๒๕
๔ = สูง	๑X๔ = ๔	๒X๔ = ๘	๓X๔ = ๑๒	๔X๔ = ๑๖	๕X๔ = ๒๐
๓ = ปานกลาง	๑X๓ = ๓	๒X๓ = ๖	๓X๓ = ๙	๔X๓ = ๑๒	๕X๓ = ๑๕
๒ = ต่ำ	๑X๒ = ๒	๒X๒ = ๔	๓X๒ = ๖	๔X๒ = ๘	๕X๒ = ๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑X๑ = ๑	๒X๑ = ๒	๓X๑ = ๓	๔X๑ = ๔	๕X๑ = ๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก สีฟ้า	๒ = ต่ำ สีเขียว	๓ = ปานกลาง สีเหลือง	๔ = สูง สีส้ม	๕ = สูงมาก สีแดง

๕	สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๖ - ๒๕ คะแนน)
๔	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๑ - ๑๕ คะแนน)
๓	สีเหลือง หมายถึง ปานกลาง (๖ - ๑๐ คะแนน)
๒	สีเขียว หมายถึง ต่ำ (๓ - ๕ คะแนน)
๑	สีฟ้า หมายถึง ต่ำมาก (๑ - ๒ คะแนน)

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต		
กระบวนการ : การพิจารณาออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (ตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒)		
๑.๑ ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้น	๑ X ๒ (ต่ำ)	การจัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๑.๒ มีการเรียกรับเงินพิเศษของผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๑ X ๒ (ต่ำ)	กำหนดมาตรการให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบทางเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน
๑.๓ ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานเกินกว่าที่กำหนดไว้	๒ X ๓ (ปานกลาง)	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๑.๔ การรับของขวัญของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	๒ X ๓ (ปานกลาง)	มาตรการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)
๑.๕ การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอแต่มีการรับเรื่องไว้	๒ X ๓ (ปานกลาง)	ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างละเอียดรอบคอบ
๑.๖ เจ้าหน้าที่กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) หรือราคากลางเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง/รับสินบนจากผู้รับจ้างเพื่อแลกกับการได้ทำงาน	๒ X ๓ (ปานกลาง)	อาศัยการตรวจสอบถ่วงดุลอย่างโปร่งใสในทุกขั้นตอนตามหลักเกณฑ์และแนวทางของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
กระบวนการ : การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ		
๑.๑ ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่อาจขัดต่อระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑ X ๒ (ต่ำ)	มาตรการแสดงเจตนาปรามในการนำหลักคุณธรรมและความโปร่งใสใช้ในการ บริหารงานในองค์กร
๑.๒ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	๒ X ๓ (ปานกลาง)	จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของอบต.และส่งบุคลากรเข้า รับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน
๑.๓ บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	๒ X ๓ (ปานกลาง)	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มมาตรการส่งเสริมให้หน่วยงานมีการดำเนินการเฝ้าระวังการทุจริตตรวจสอบการทุจริต และลงโทษทางวินัยอย่างจริงจังเมื่อพบการทุจริต
๑.๔ มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๒ X ๓ (ปานกลาง)	กำชับ กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถส่วนกลาง	๒ X ๓ (ปานกลาง)	กำชับ กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด
๑.๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือ แกะไขใบสำคัญรับเงิน	๒ X ๓ (ปานกลาง)	ชี้แจงและแจ้งเวียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี ตรวจสอบ กำกับดูแลให้ ปฏิบัติตามระเบียบฯ อย่างเคร่งครัด
๑.๗ เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	๒ X ๓ (ปานกลาง)	กำชับ กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัดและกำหนด มาตรการให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิ ชอบทางเว็บไซต์หลักของอบต.

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
กระบวนการ : งานจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้าง		
๑.๑ การบริหารการเงิน การงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือการใช้จ่ายเงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ	๒ X ๓ (ปานกลาง)	๑. กำหนดมาตรการควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ๒. อบรมหรือส่งให้เข้ารับการอบรมความรู้ เกี่ยวกับบาทบาทหน้าที่ด้านการเงิน พัสดุ และการเบิกจ่าย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงานกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ยึดระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพิ่มมาตรการส่งเสริมให้หน่วยงานมีการดำเนินการเฝ้าระวังการทุจริตตรวจสอบการทุจริต และลงโทษทางวินัยอย่างจริงจังเมื่อพบการทุจริต
๑.๒ ขั้นตอนและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด ๑.๒.๑ มีการสมยอมราคา ๑.๒.๒ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย ๑.๒.๓ มีการเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง ๑.๒.๔ การสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง ๓ ราย ๑.๒.๕ การกำหนดขอบเขตงานหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือแบบรูปรายการเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง ๑.๒.๖ การตรวจรับพัสดุไม่ตรงกับสัญญา	๒ X ๓ (ปานกลาง)	๑. กำหนดมาตรการควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ๒. อบรมหรือส่งให้เข้ารับการอบรมความรู้ เกี่ยวกับบาทบาทหน้าที่ด้านการเงิน พัสดุและ การเบิกจ่าย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกด้าน คุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ๓. กำกับติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้ยึดระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๔. เพิ่มกลไกกำกับให้มีการจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดหาพัสดุ และการตรวจรับพัสดุที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ไม่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ๕. สร้างช่องทางการร้องเรียน การติดตาม ผลการร้องเรียน และสร้างความมั่นใจในการจัดการการทุจริตตลอดจน ปกป้องผู้กระทำการร้องเรียนโดยหากพบการทุจริตในหน่วยงาน
๑.๓ การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างไม่ตรงกับคุณลักษณะหรือแบบรูปรายการงานก่อสร้างโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง ๑.๓.๑ การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือแบบรูปรายการงานก่อสร้างให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้เสีย ๑.๓.๒ มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยง รับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๒ X ๓ (ปานกลาง)	๑. จัดทำมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม ๒. จัดทำมาตรการให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการดำเนินการและกำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำโครงการสร้างเครือข่ายภาค ประชาชนเพื่อเฝ้าระวังการทุจริต ๔. อบรมหรือส่งให้เข้ารับการอบรมความรู้ เกี่ยวกับบาทบาทหน้าที่ด้านการเงิน พัสดุและ การเบิกจ่ายรวมถึงการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ๕. ผู้บังคับบัญชาควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด และกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล		
กระบวนการ : การบริหารงานบุคคลและการเลื่อนขั้นเงินเดือน		
๑.๑ การบรรจุแต่งตั้ง โอนย้าย เลื่อนระดับ ตำแหน่ง การพิจารณาเพื่อ ประโยชน์พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือ เลื่อนระดับ ตำแหน่ง	๒ X ๒ (ต่ำ)	๑. จัดทำคู่มือแนวทางการบริหารงานบุคคลและการพัฒนา บุคลากร ๒. อบรม/ประชุมให้ความรู้เรื่องการประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ แนวทางมาตรการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ๓. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร ๔. การมอบหมายงาน การปฏิบัติงานรวมถึงการ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามระดับคุณภาพของงานโดย ไม่เลือกปฏิบัติ ๕. กำหนดแนวทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ เจ้าหน้าที่ของอบต.มีทัศนคติค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่าง ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ตาม มาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อพัฒนา องค์กรให้เป็นหน่วยงานที่มีมาตรฐานทางจริยธรรม
๑.๒ การสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามาเป็นพนักงานส่วนตำบลหรือ พนักงานจ้าง อาจมีการเรียก/รับผลประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ ต่อพวก พ้องของตนเอง เพื่อรับเข้าทำงาน	๒ X ๒ (ต่ำ)	